

B.A. Semester - 4 (CBCS) Examination

March/April-2023 [OLD COURSE]

SANSKRIT: P8 MAHAKAVYA: Kumarsambhav (Sarg 5)(CORE)

Time: 2:30 Hours

Marks: 70

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન. ૧ (અ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે શ્લોકોનું ભષાંતર કરો. (૦૮)
- 1) પ્રતિક્ષણં સા કૃતરોમવિક્રિયાં વ્રતાય મૌચ્યી ત્રિગુણાં બભારયામ ।
અકારિ તત્પુર્વનિબધ્ધયા તયા સરાગમસ્યા રસનાગુણાસ્પદમ્ ॥
 - 2) કૃતાભિષેકાં હુતજાતવેદસં ત્વગુત્તરાઙ્ગવતીમધીતિનીમ્ ।
દિદ્ધક્ષવસ્તામૃષયોઽભ્યુપાગમન્ધર્મવૃદ્ધેષુ વયઃ સમીક્ષ્યતે ॥
 - 3) યદા ફલં પુર્વતયઃ સમાધિના ન તાવતા મભ્યમમસ્ત કાંક્ષિતમ્ ।
તદાનપેક્ષ્ય સ્વશરીરમાર્દવં તપો મહત્સા ચરિતું પ્રચક્રમે ॥
 - 4) યદા ચ તસ્યાધિગમે જગત્પતેર પશ્યદન્યં ન વિધિં વિચિન્વતી ।
તદા સહાસ્માભિરનુશયા ગુરોરિયં પ્રપન્ના તપસે તપોવનમ્ ॥
- પ્રશ્ન. ૧ (બ) નીચેનામાંથી કોઇપણ બે સંદર્ભ સમજાવો. (૦૬)
- 1) પ્રિયેષુ સૌભાગ્યફલા હિ ચારુતા ।
 - 2) શરીરમાદ્યં ખલુ ધર્મસાધનમ્ ।
 - 3) કઃ કરં પ્રસારયેત્ પન્નારત્ને સૂચયે ।
 - 4) મનોરથાનામગતિર્ન વિદ્યતે ।
- પ્રશ્ન. ૨ 'કાલિદાસના જીવન અને કવન વિશે વિસ્તૃત લખો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૨ કાલિદાસના સમયના સમાજ અને સંસ્કૃતિ વિશે લખો.
- પ્રશ્ન. ૩ મહાકાવ્યનાં લક્ષણો આપીને કુમારસંભવને એક મહાકાવ્ય તરિકે મુલવો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૩ કુમારસંભવના પાંચમા સર્ગને આધારે પાર્વતીનું પાત્રાલેખન કરો.
- પ્રશ્ન. ૪ કુમારસંભવનાં આધારે સ્થાનો દર્શાવી કવિએ કરેલા ફેરફારોની ચર્ચા કરો. (૧૪)
- અથવા
- પ્રશ્ન. ૪ કાલિદાસની શૈલી વિશે સવિસ્તાર નોંધ લખો.
- પ્રશ્ન. ૫ નીચેનામાંથી કોઇપણ બે ટૂંકનોંધ લખો. (૧૪)
- 1) કુમારસંભવ નું શીર્ષક.
 - 2) પાર્વતીની વિરહવ્યથા.
 - 3) ઉપમા કાલિદાસસ્ય ।
 - 4) કુમારસંભવનો સંદેશ.
